

Matkalla:

- * **Camping Pikseke, Haapsalu**
- * **Alpeille Elokuussa**

Tekniikkavinkki

**Kiinteä kaasusäiliö
matkailuautoon**

**Vuonna -85
Uudenkaupungin teatteri**

Treffeillä:

- * **Caravan- ja Matkamessut**
- * **Talvipäivät Rairanassa**
- * **Kiuruveden Iskelmäviikko -22**

Jyväskäravan Oy

www.jyvascaravan.fi

Caravan-suurmyymälä keskellä Suomea!

Yli 100 matkailu-
ajoneuvon valikoima

30 ajoneuvoa
lämpöisissä sisätiloissa

30 alan
ammattilaista

Kattava huolto ja varaosapalvelu.
Myös valtuutettu
Fiat-huolto ja Fiat Original varaosat

Suomen suurin tarvike-, varaosa- ja
lisävarustevalikoima myymälässämme

kauppa.jyvascaravan.fi

Jyväskäravan Oy
VERKKOKAUPPA 24/7

Jyväskäravan Oy Sorastajantie 6, 40320 JYVÄSKYLÄ • p. 0400 214 400
www.jyvascaravan.fi Verkkokaupamme: kauppa.jyvascaravan.fi • verkkokauppa@jyvascaravan.fi

Ryhmänumerot eivät ota vastaan tekstiviestejä.

Ajoneuvomyynti p. 0400 407 066 | Varaosat p. 0400 407 035 | Tarvikkeet ja verkkokauppa 0400 620 445 | Fiat-huolto ja varaosat p. 0400 407 154 | Huolto p. 0400 407 055
Ma-Pe 9-17, La 10-15 | Ma-Pe 8-17, La 10-15 | Ma-Pe klo 8-17, La klo 10-15 | Ma-Pe 8-17 | Ma-Pe 8-17
myynti@jyvascaravan.fi | varaosat@jyvascaravan.fi | verkkokauppa@jyvascaravan.fi | fiat@jyvascaravan.fi | huolto@jyvascaravan.fi

Tulevia tapahtumia:

Vuosi 2023

27.4.-1.5.2023

KevätKarkelot
Tuuri

11.-13.8.2023

Kansallispuistot tutuiksi
Lauhanvuori

7.-9.7.2023

Kesäkauden Kokoontumisajot
Ruovesi Camping

21.-24.9.2023

Lahden Caravan-messut
Messukeskus, Lahti

12.-16.7.2023

Kiuruveden Iskelmäviikko
Kiuruvesi

Seuraa myös tiedotuksia netissä:
www.matkailuautoilijat.fi

MA -Sanomat 1 / 2023 SISÄLTÖ

Tulevia tapahtumia	3
Päätoimittajan palsta	5
Puheenjohtajalta	6
Camping Pikseke Haapsalussa	8
MAry:n Vappu Tuurissa 2023 -mainos	11
Caravan- ja Matkamessut 2023	12
Kolumni, Olli Jorva.....	14
Elokuussa Alpeille	16
Kiinteä kaasusailiö matkailuautoon.	21
Kiuruveden Iskelmäviikko 2022	22
Talvipäivät Rairannassa	24
Kesän kokoontumisajot -mainos.....	27
Elmian matka, ohjelmatiedot	28
Paperilehden kysely.....	30

Kansikuva: Talvipäivät, Rairanta. Kuvaaja Maria Kujala

Haapsalun linnoitus

ss. 8-9

Parasta kyytiä Prahassa

ss. 16-20

Kiinteät kaasutankit

s. 21

UUTUUS

WEINSBERG EDITION [PEPPER] MB

Tähti on syttynyt.

Hinta alk. 96 240 € erittäin kattavalla varustepaketilla

[PEPPER] esittäytyy upealla Mercedes-Benz - Sprinter alustalla! Ensiluokkainen ajokokemus, ainutlaatuinen mukavuus ja hinta-laatusuhde.

Saatavilla nostovuoteella tai ilman.

WEINSBERG CARAONE

Hintaluokkansa ylivoimainen ykkönen!
Valittavissa 11 pohjaratkaisua.

Hinta alk. 22 860 €

WEINSBERG

Dein Urlaub!

VALTUUTETUT MAAHANTUOJAT:

Arctic Motor Caravan
Käpyläntie 6
94450 Keminmaa
0400 588 136
www.arcticmc.fi

Pro-Caravan Finland Oy
Hiidenmäentie 268
03100 Nummela
020 728 9229
www.procaravan.fi

Pro-Caravan Finland Oy
Ollilanojankatu 2
84100 Ylivieska
020 728 9222
www.procaravan.fi

Pro-Caravan Finland Oy
Pasaasi 3
15700 Lahti
010 739 9240
www.procaravan.fi

Jokicaravan Oy
Kuurnankatu 20
80100 Joensuu
0290 010 160
www.jokicaravan.fi

Jokicaravan Oy
Eteläkatu 3
53500 Lappeenranta
0400 150 462
www.jokicaravan.fi

Ysitien Auto Oy
Teollisuustie 6
33470 Ylöjärvi
03 730 3993
www.ysitienauto.fi

Laura Voutilainen Iskelmäviikolla 2022. Sivut 22-23.

Jorma Lehtinen
Päätoimittaja

Uusi vuosi toi muutoksia lehteen

Minulla alkoi nyt kolmas vuosi MA-Sanomien päätoimittajana. Koko tämän ajan ympäröivässä maailmassa on tapahtunut suuria muutoksia. Ensin elettiin pitkään korona-pandemian aiheuttamissa rajoituksissa ja sitten alkoi Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa. Näistä molemmista tekijöistä johtuen kaikki kustannukset ovat nousseet huomattavasti. Lehdissä se näkyy painotyön kallistumisena ja erityisesti postimaksujen nousuna.

Monet pienemmät lehdet ovat päättäneet lopettaa ilmestymisen kokonaan tai siirtyneet pelkkään digiversioon. Matkailuautoilijoiden hallitus on kuitenkin tullut siihen tulokseen, että lehden merkitys on tulevaisuudessa entistäkin tärkeämpi. Lehti on kuitenkin yhdistyksemme suurin yksittäinen kustannus ja siksi on yritettävä säästää kaikessa, missä vain voidaan.

Tästä syystä nyt esimerkiksi kädessäsi olevan lehden painopaperia on ohennettu. Näin saadaan lehden postituksessa suuret säästöt. Miltä lehti nyt tuntuu? Tästä muutoksesta olisi hyvä kuulla teiltä mielipiteitä.

Lisäksi haluaisimme teiltä tiedon, jos haluatte luopua omalla kohdallanne paperisesta lehdestä. Paperinen lehti on monelle tärkeä ja tulee paremmin luetuksi. Mutta jos sinä olet vankkumaton digilehtiä lukija, niin ilmoita siitä meille. Säästämme postituskuluissa. Tarkemmat tiedot ovat sivulla 30.

Uusi kolumnipalsta

Lehtemme on saanut kokeneen karavaanariheisten kolumnien kirjoittajan. Olli Jorvan ensimmäinen kolumni, jossa hän lähinnä kertoo itsestään ja taustoistaan, löytyy sivulta 14.

Matkakertomuksia

Tässäkin lehdessä on hienoja matkakertomuksia. Mirja Rantala kertoo monille tutusta Camping Piksestä Viron Haapsalussa. Sakari ja Tuula Lepolan

kattava matkakertomus Alpeille matkustamisesta pahimpaan Keski-Euroopan loma-aikaan antaa hyviä vinkkejä kaikille vastaavanlaista reissua suunnitteleville. Erityisesti itseäni ihmetytti nykyinen tiemaksujen perimistapojen kirjo, josta saa hyvän käsityksen jutusta.

Kiuruveden Iskelmäviikko

Monet karavaanarit ovat ottaneet Kiuruveden Iskelmäviikon vuotuisen matkakalenteriinsa. Viime kesänä tapahtumassa vieraili n. 1000 auto- tai vaunuyksikköä! Tapahtumaa käsittelevästä artikkelista saa hyvän käsityksen Iskelmäviikon tapahtumista. Harmittaa, kun itse ei ole päässyt mukaan ainakaan vielä!

Tieto- ja vinkkipalsta

Eniten juttuja lehteen on aina pyydetty teknisistä asioista. Tähän lehteen pitkäaikainen lehtemme avustaja ja tekniikan asiantuntija Perttu Muuronen kirjoitti jutun kovasti suosiotaan lisänneistä kiinteistä kaasusäiliöistä.

Hyvää kevättä!

T. Jomi

MA-Sanommat

Julkaisija

SF-Caravan Matkailuautoilijat ry
www.matkailuautoilijat.fi (Mediakortti)
Päätoimittaja Jorma Lehtinen
Puh. 0400 626 069,
jomi.lehtinen@gmail.com

Lehden ilmestymisajat:

1. Maaliskuu	2. Kesäkuu
3. Syyskuu	4. Joulukuu

Aineiston jättöpäivät

1. Helmikuu 10.	2. Toukokuu 10.
3. Elokuu 10.	4. Marraskuu 10.

Ilmoitushinnat:

Takakansi 470 €
1/1 sisäsivu 350 €
Etusisäkansi 400 €
1/2 sisäsivu 220 €
Takasisäkansi 380 €
1/4 sisäsivu 160 €

Ilmoitukset

Matti Repo, p. 040 585 4036
Jorma Lehtinen p. 0400 626 069

Lehden paino

I-print Oy, Seinäjoki

ISSN 2242-069X

SF-Caravan Matkailuautoilijat hallitus 2023

Puheenjohtaja
Juha Saarinen
juha.saarinen@
jmr.fi
p. 050 599 2779

Varapuheenjohtaja
Martti Pulkki
martti.pulkki@
gmail.com
p. 0400 211 042

Hallituksen
sihteeri
Riitta Lähtölä
riitta.saarinen598@
gmail.com
p. 040 866 9509

Nettisivut
Osmo Kiiski
okiiski@gmail.com
p. 0400 922 931

Ilmoitukset
Matti Repo
mat.repo@
outlook.com
p. 040 585 4036

Hallitusjäsen
Riku Halmetoja
riku.halmetoja@
gmail.com
p. 040 522 9959

Hallitusjäsen
Teija Salminen
teija.k.60@gmail.com
p. 040 514 5735

Hall. varajäsen
Jukka Jokinen
jukka1.jokinen@
gmail.com
p. 050 528 5734

Jäsenasiat:

Osmo Kiiski
ma.jasenkirjuri@gmail.com

Juha Saarinen, puheenjohtaja
SF-Caravan Matkailuautoilijat ry

Puheenjohtajan terveiset

Vuosi 2023 on alkanut vilkkaana karavaanivuotena. Tammikuussa olimme Helsingin Caravan- ja Matkamessuilla, jonne kutsu osallistua tuli hieman tiukalla aikataululla. Kuitenkin kaikki järjestelyt lutviutuivat mukavasti. Messut olivat osaltamme oikein hyvät, saimme uusia jäseniä messujen aikana lähes sata ja löysimme uusia yhteistyökumppaneita.

Uusi hallituksemme on kokoustanut jo pari kertaa, ensin Rairannassa ja viimeksi olimme Ellivuoreessa. Kokouksissa on ollut paljon asiaa. Tammikuussa sovittiin ja lyötiin lukkoon vuoden 2023 tapahtumapaikat. Ja nyt on alkanut ensi vuoden tapahtumapaikkojen kartoittaminen sekä tarjousten pyytäminen. Kun paikat on saatu sovittua hallituksessa, niin sen jälkeen pääsee ohjelmatoimikunta suunnittelemaan tapahtumien teemoja ja ohjelmaa. Näissä kyllä riittää tekemistä. Yhteenvetona voin todeta, että olemme saaneet jälleen toimivan ja aikaansaavan hallituksen sekä ohjelματοimikunnan. Iso KIITOS siitä kumpaisellekin!

Talvipäivät on jo pidetty SF-Caravan Vakka-Suomen alueella Rairannassa. Paikkahan on erittäin hieno ja toimiva. Ehkä ainoana miinuksena voi pitää sijaintia, kun osalle tulee Lounais-Rannikolle jo hieman matkaa. Lue tapahtumasta lisää sisäsivuilta.

Tämän vuoden yksi päätapahtumamme on KevätKarkelot Vappuna Tuurin Onnelassa. Vappuna odotamme taas erittäin runsaslukuista karavaanijoukkoa mukaan. Onnelaan kyllä sopii, saadaanko saman verran tai enemmän väkeä mukaan kuin viime vappuna...?

Tarjoamme tänäkin vuonna mahdollisuuden merkkikerhoille sekä muillekin ryhmittymille tulla mukaan omalla ryhmällä. Ryhmät saavat yhtenäisen alueen tapahtumassa, jolloin voivat pitää vaikka jotain omaa ohjelmaa keskenään. Koti- ja Facebookin sivuille tulee lisätieto mm. ohjelmasta.

Vuodenvaihteessa SF-Caravan julkaisee aina viralliset jäsenmäärät, nyt liitossa on jäseniä yhteensä 66 694. Yhdistyksistä suurimpana jatkaa Pir-

kanmaa, toisena seuraa Oulu ja Matkailuautoilijat on kasvanut kolmanneksi suurimmaksi. Jäsenmäärämme on noussut viime vuoden aikana 336 jäsenellä ja oli 31.12.2022 siis 2737. Vielä on vähän eroa Pirkanmaahan ja Ouluun, mutta väli on kutistunut. Kiitos vielä kaikille jäsenille, jotka ovat valinneet meidän yhdistyksemme omakseen!

Keväällä oleva SF-Caravan ry:n liittokokouskin taas lähenee, paikkana on tänä vuonna Lahti ja Sibeliustalo. Tänä vuonna liittohallituksessa on myös puheenjohtaja erovuoroinen. Onneksi nykyinen puheenjohtajamme Olli Rusi on lupautunut jatkamaan. Hallituspaikoilta on kolme erovuoroista. Ehdokkaat näille paikoille antavat suostumuksensa tehtävään viimeistään maaliskuun lopulla. Ja selvästi on näkyvissä jo useita uusia ja vanhoja halukkaita ehdokkaita hallituspaikoille. Nyt olisi tärkeää saada mukaan liittohallituksen osaavia ja karavaanarin etuja ajavia henkilöitä. Liitto on tehnyt hyvän strategian, jolla ollaan viemässä asioita eteenpäin.

Kevättä kohden kuljetaan ja kohta saa alkaa odottaa koska saa vaihtaa kesärenkaat autoon ja laskettelukypärän pyöräilykypärään...

T. Juha

Laatumerkit saman katon alta!

HYMER CENTER
TOURING CAMP OY

HYMER CENTER
TOURING CAMP OY

SUUNNANNÄYTTÄJÄ

WWW.HYMERCENTER.FI

carthago center
TOURING CAMP OY

SINULLE JOKA VAADIT PARASTA

WWW.CARTHAGOCENTER.FI

PILOTE CENTER
TOURING CAMP OY

ELEGANTTI RANSKALAINEN

WWW.PILOTECENTER.FI

HÄLYTYSJÄRJESTELMÄ MATKAILUAJONEUVOON

Suunnittelemme sekä toteutamme räätälöidyn hälytysjärjestelmän matkailuajoneuvoosi!
www.hymercenter.fi/ajax

UUTUUS

CHAMPION 92001I -AGGREGAATTI DUAL FUEL | 2200 W

Toimii bensiinillä ja nestekaasulla!
Erittäin kevyt invertteriteknikalla toimiva salkkuaggregaatti tuo lisää omavaraisuutta.
1290,00 €

UUTUUS

Pikseken vastaanotto sijaitsee Lehtosten omakotitalon yhteydessä.

Suomalaisten Viron-matkailu kääntyi kasvuun

Pikseke Haapsalussa monelle tuttu pysähdyspaikka.

Idyllisen Haapsalun kaupungin keskustan tuntumassa sijaitseva Camping Pikseke on monelle Viron-kävijälle tuttu. Paikka, jossa pysähtyä huuhtomaan pois matkan pölyt ja vaihtamaan kuulumisia Markku-isännän kanssa.

TEKSTI JA KUVAT: Mirja Rantala

Markku ja Eve Lehtonen perustivat leirintäalueen Haapsaluun vuonna 1997.

- Ensimmäinen kesä meni harjoittellessa. Palveluina olivat sauna ja puucee.

Perhe ja koti Markku Lehtosella on ollut Haapsalussa vuodesta 1996 lähtien.

- Kun kävimme katsomassa tätä paikkaa, niin tilava piha herätti ajatuksia alueen perustamisesta, kertoo itsekin karavaanimatkailua harrastava yrittäjä.

Ensin raivattiin oman pihan ”viidakko”, sitten vuokrattiin raivattavaa lisämaata naapureilta.

- Vuonna 1998 tämä alkoi olla jo vähän leirintäalueen näköinen.

Markku Lehtosen kiinnostus Viroon, maan kieleen ja kulttuuriin, heräsi jo 1970-luvulla.

Pikseken isäntäpari Eve ja Markku Lehtonen.

Kiinnostus Viroon heräsi jo 1972

- Tulin vuonna 1972 Tallinnaan tapamaan suomalaisen opiskelukaverini ystävää. Taksin takapenkillä kuuntelin, mitä etupenkillä ehdotetaan puhua.

Syttyi kipinä kielen opiskeluun, ja jo seuraavana vuonna nuori mies oli kesäyliopiston kesäkurssilla.

Osaaminen karttui ja syveni Turun yliopiston yksityistunneilla. Vuonna 1984 Lehtonen valmistui valantehneeksi kielenkääntäjäksi ja ryhtyi opettamaan viroa kansalais- ja työväenopistoissa ympäri Varsinais-Suomen.

Opettaja-uraansa hän pitää varsinaisena sisäänpääsynä kielen salaisuksiin.

- Vasta silloin omaksuin sen erittäin hyvin. Sinänsä kieli ei ole suomalaiselle

vaikea, sillä kielioppi on lähes sama, mutta kun mennään pieniin yksityiskohtiin, tulee vaikeuksia. Puhe- ja asiointikielen oppiminen sujuu helposti.

Päätyö Lehtosella oli Turun kaupungin henkilöstöhallinnossa, kunnes tie vei kokonaan Suomenlahden eteläpuolelle. Suomesta käsin hän toimi 1980-luvulla matkanjohtajana.

- Kaikki lomat menivät matkanjohtotehtävissä. Opastin Viroon yhteensä 78 ryhmää.

Lisäksi hän Turun kaupungin palveluksessa ollessaan auttoi kaupunkia luomaan kontakteja Viroon ja osallistui Suomen ja Viron Kaupunkiliittojen alkuvaiheen yhteistyöhön.

Tallinnasta Haapsaluun on noin puolentoista tunnin ajomatka.

Korona teki ”katovuodet”

Sisäänkäynti Piksekeen on suurien vaahteroiden varjostama. Portin pielessä liehuvat paikalla olevien matkailijoiden kotimaiden liput. Harvoin on hetkiä, jolloin siinä ei siniristilippu hulmuaisi.

- Suomalaiset olivat suurin matkailijaryhmä vuoteen 2018 asti. Vuonna 2019 matkailijoiden määrässä tehtiin uusi ennätys ja silloin saksalaiset kiilasivat suomalaisten ohi.

Parista edellisvuodesta yrittäjä ei juuri halua puhua, toteaa vain niiden olleen katovuosia.

Vaikka suomalaisten Viron-matkailu on taas kasvussa, ei vuoden 2019 tasolle päästä ehkä koskaan ainakaan Pikseessä, koska alue on nykyään hieman pienempi.

- Olemme ehkä vuoden 2013 tasolla. Saksalaiset ja hollantilaiset ryhmät puuttuvat lähes täysin. Joitakin yksittäisiä autoja vaunukuntia käy, mutta ei suurempia ryhmiä. Ukrainan tilanne pelottaa keski-eurooppalaisia.

Pikseken auto- ja vaunupaikat sijaitsevat viihtyisästi puiden ja pensaiden varjossa.

Kolmas sukupolvi suomalaisia

Suomalaisia Pikseessä käy tällä hetkellä Lehtosen mukaan jo kolmas sukupolvi.

- Niistä, jotka 1990-luvulla löysivät paikan, kun olin Suomessa messuilla yhden A4:n kanssa markkinoimassa aluettamme, ei tule enää ketään. Seuraava sukupolvikin alkaa olla jo vähissä ja nyt ovat liikkeellä tuoreemmat karavaanarit.

Erityisen iloinen Lehtonen sanoo olevansa siitä, että lapsiperheet ja nuoret ovat löytäneet karavaanariharrastuksen.

- Eivät karavaanarit loppu, vaikka toisinkin on puhuttu.

Suomen tavoin myös Virossa nuorten karavaanareiden määrä on kasvussa.

- Uusia autoja ostetaan kiihtyvään tahtiin ja käytettyjä tuodaan paljon lähinnä Englannista.

Puskaparkkeilu kasvussa

Kuten Suomessa, myös Virossa niin kutsutun puskaparkkeilun suosio on kasvussa.

Nuoret virolaiset eivät Pikseken kaltaisia, kuivalla maalla olevia leirintäalueita juurikaan käytä.

- Heillä pitää olla vettä kymmenen metrin päässä tai sitten he majoittuvat aivan korpeen. Alueelle tullaan vain, kun tarvitaan palveluja.

Vielä ei karavaanareita Viron teillä ole haitaksi asti, mutta Markku Lehtonen uskoo vakaasti, että jollain aikavälillä tilanne ennallistuu. Virossa on monta vetovoimaa.

- Luonto on ehdoton ykkönen, varsinkin Keski-Euroopan suunnalta tuleville. Hyvät tiet, joita kunnostetaan koko ajan. Kulttuuri ja kesätapahtumat, joita tänäkin vuonna on koronarajoitusten purkamisen jälkeen lähes joka viikonloppu. Ja on liikenteessä myös

suomalaisia, jotka haluavat palvelut omalla äidinkielellään, hän perustelee.

”Pienen ukkosen” tulevaisuus

Leirintäalueen nimi Pikseke tarkoittaa pientä ukkosta.

- Aiemman yrityksen nimi oli Okas. Kun maakunnallinen yritysrekisteri lakkautettiin ja tilalle tuli valtakunnallinen rekisteri, löytyi Okas-nimisiä

yrityksiä useita. Paperit menivät uusiksi. Meille tarjottiin kymmenkunta eri vaihtoehtoa, joista mikään muu ei merkinnyt mitään kuin Pikseke. Valitsimme sen.

Tarkkoja tulevaisuuden suunnitelmia ei Markku Lehtosella ole.

- Jatkan, jos terveyttä riittää. Ikää alkaa olla sen verran, ettei tässä enää suuria suunnitella.

Lippurivistö kertoo, mistä maasta paikalla olevat matkailijat ovat kotoisin.

Kirja vuosista Virossa

Markku Lehtonen on kirjannut muistiin ajatuksia ja tapahtumia vuosistaan Virossa. *Minun Vironi* -kirjasta ilmestyi tänä vuonna toinen painos. Paitsi omia kokemuksiaan Lehtonen arvioi kirjassa myös Viron historiaa toisesta maailmansodasta aivan nykypäiviin asti.

Yksi tyhjä sivukin kirjassa on: Putinin Venäjä. Se on kadonnut hänen kartaltaan 24.2.2022 jälkeen.

Kritiikkiäkin kirjasta löytyy. Ajatuksia herättävää luettavaa uusille ja vanhoille Viron ystäville.

Minun Vironi -kirjasta ilmestyi tänä vuonna toinen painos.

Markku Lehtosen vapaa-ajan harrastuksiin kuuluu karavaanailun ohella komea, punainen Alfa Romeo.

Camping Pikseke, Haapsalu

Leirintäalue Pikseke sijaitsee maalauksellisessa lomakaupungissa Haapsalussa Länsi-Virossa. Kaikki mielenkiintoinen ja tarvittava on saatavilla keskustasta 2 km päässä: vanha kaupunki, keskiaikainen linnoitus, museot, kylpylät, uimaranta, urheilupaikat, matkailu-info ym.

Leirintäalueella on 40 sähköistettyä matkailuauto, -vaunu tai telttapaikkaa sekä 2 campingmökkiä.

Käytettävissä on lisäksi mm: puhelin, keittiö, pyykinpesukone, suihkut, WC:t, kemiallisen WC:n tyhjennyskaivo sekä sauna, jonka yhteydessä takkatupa ja pieni ulkogrilli. Alueella on myös langaton verkko.

**LOUNAS
MA-PE
10-14**

Ala carte
Pizzat yms.

KESÄLLÄ

Liikennepuisto
lapsille

Jäätelökioski

Vilppulankoskelle
kalastusluvut

Caravan alue

Aukioloajat

ma-to 9-20, pe 9-22
la 11-23, su 11-20

Kesällä

ma-to 9-24, pe 9-24
la 11-24, su 11-24

ISABELLA
A-oikeudet RAVINTOLA

Kirkkotie 5, Vilppula
03 471 6900

KABE ADRIA

**MYÖS
KAASUMYYNTI!**

Matkailuvaunut ja -autot myynti, huolto ja varaosat

**VAIHDOS SA HENKILÖ- JA PAKETTIAUTOT
PULA AUTOISTA, TARJOA!**

AUTO
SIMELIUS

Örninkatu 8, SALO,
p. 02 733 1550, 0400 533 144, 0445 511 557

ark. 10-18, la 10-14

www.autosimelius.fi

VAPPU TUURISSA

27.4-1.5.2023

Kalusto esittelyä...

Lapsille Ohjelmaa;
Lasten Caramba-kisa
Keppihevusrata

Caramba Cup
1.osakilpailu 2023

Karaoke
Tanssit

Saunat

Match Show

SFC-Nostalgia Kerho

mukana

Tapahtumamaksu

4 pv ennakko 89€ portilla 95€

3 pv ennakko 69€ portilla 75€

2 pv ennakko 49€ portilla 55€

(sisältää ohjelman, valosähkön ja alle 18v lapset)

Ennakoilmoittautuneille Keskisen kyläkaupan

Tervetuliaiskassi!

Lisähenkilöt 10€

www.matkailuautoilijat.fi/tapahtumat

Tapahtumavastaava Matti Repo 040 5854 036 pj Juha Saarinen 050 5992 779

Matkailuvuosi käyntiin vauhdilla

Caravan- ja Matkamessut 2023

Muutaman vuoden tauon jälkeen järjestettiin Helsingin Messukeskuksessa tammikuussa Caravan-messut. Myös MARY oli mukana omalla osastollaan.

Tapahtumassa oli mukana suurimpia matkailuauto- ja vaunumerkkeitä, jotka toivat esille messuille paljon uusia malleja. Matkailuajoneuvoissa oli valinnan varaa. Erilaisia malleja

MARY:n messuosastolla riitti kävijöitä tasaiseen tahtiin.

oli tarjolla sekä kahdestaan matkustaville, että isollekin perheelle, oli sekä huokeampaa koko kansan kulkuvälinettä, että luksuluokan matkakoteja. Pienestä keittiöllä varustetusta teltta-vaunusta isoihin telivaunuihin ja retkeilyautoista suureen linja-auton kokoiseen luksusmatkailuautoon! Tarjolla olevista uskomme jokaisen löytävän itselleen sopivan. Tai ainakin saavan hyviä ideoita, mitä omaan tarpeeseensa haluaa.

MARY:n messutiimi paikalla

Myös Matkailuautoilijoiden messutiimi saapui paikalle jo torstai-iltana laittamaan osastoa kuntoon. Olikin aika ”reetteä” ajaa matkailuauto ja MARYn peräkärri suoraan halliin, purkaa tavarat ja rakentaa messuosasto.

Perjantai-iltana olimme sitten valmiina vastaanottamaan messukävijöitä. Messupäivät olivat vilkkaita. Oli paljon osastolle pysähtyviä henkilöitä ja saimme monia uusia jäseniä Matkailuautoilijoiden yhdistykselle sekä SF-Caravanille. Tervetuloa mukaan yhdistyksen toimintaan ja kiitos kun valitsitte meidän yhdistyksemme omaksenne!

Caravan Stagella, ohjelmavallalla oli tarjolla tietoa sekä ajoneuvomatkalusta kiinnostuneille että konkareille. Esiintyjistä suurin osa oli SF-Caravan Matkailuautoilijat ry:n jäseniä. Kiitos Rolf Niemi, Jukka Ruotsalainen, Martti Pulkki ja Saarisen Sannamari ja Juha.

Oli mukava seurata asiastaan innostuneita luennoitsijoita ja innokkaita kuulunteijoita. Jukka ja Rolf saivat tuolit

täyteen joka kerran! Rolf kertoi katavasti lomasta matkailuautolla ulkomailla ja vinkkejä onnistuneen matkan toteuttamiseen. Jukka esitteli Suomen runsasta kansallispuistojen verkkoa ja kertoi, miten matkailuauto tarjoaa mo-

naisia mahdollisuuksia puistojen hyödyntämiseen.

Martti antoi vinkkejä aloitteleville karavaanareille ja Sannamari ja Juha kertoivat matkailuautoilusta lapsiperheen näkökulmasta. Lisäksi lavalla kuultiin mm. Baltian matkailusta ja tiemaksuista ja ympäristöyöhykkeistä Euroopassa. Luennoilla pääsi kysymään ja saamaan lisää tietoa tästä omasta rakkaasta harrastuksestamme!

Matkamessut

Samaan aikaan ja samalla lipulla pääsi tutustumaan myös matkakohteisiin Matkamessujen puolella. Paikalla oli monia matkanjärjestäjiä, matkakohteita ja matkailualan palveluyrityksiä Suomesta ja muista maista. Matkamessut tarjosivat ajankohtaisia ilmiöitä, ison määrän kohdevinkkejä sekä puheenvuoroja alan vaikuttajilta. Oli kolme päivää matkatunnelmaa, jossa pääsi tutustumaan erilaisiin kohteisiin, seuraamaan monipuolista ohjelmaa ja varaamaan matkoja messuhintaan sekä antaa vain matkatunnelman viedä mukanaan. Messuilta löytyi mielenkiintoisia matkakohteita ja inspiroivia reissuvinkkejä, mutta huomattavasti vähemmän kuin edeltävinä vuosina. Tänä vuonna Matkamessuilla ruoka ja ravintolat olivat mukana aikaisempaa suuremmassa roolissa. Tasty Travel -aluetta täydensi Helsingin kaupungin Food Court -ravintolakokonaisuus, jossa pääsi tutustumaan erilaisiin makuihin maailmalta ja koto-Suomesta.

Messutiimi Martti, Arja & Matti, Sannamari & Juha, Teija & Jari.

1 Samanaikaisesti järjestettiin myös perinteiset Matkamessut. Kävijöitä ei vielä ollut ihan entiseen tapaan.

2 Telttaperäkärri kasattuna lähtökuntoon.

3 Telttaperäkärrien sisältä paljastuu houkuttelevan näköinen makuuteltta ja avokeittiö.

Aloita matkasi meiltä!

Huippuvalikoima uusia ja käytettyjä matkailuajoneuvoja alan parhaimmilta merkeiltä!

Tarvikkeet matkallesi verkkokaupastamme 24/7! Valikoimassamme yli 7000 tuotetta.

Huolla ajoneuvosi meillä! ProCaravanin huolto huoltaa ja varustelee ajoneuvosi ammattitaitoisesti.

Varaosat suoraan tehtaalta ilman välikäsiä! Tarjoamme varaosat edustamiemme merkkien lisäksi mm. Itineoon ja Rimoriin.

SANASTA MIESTÄ, SARVESTA HÄRKÄÄ

Kolumnisti latoo sanoja ja lauseita peräkkäin, niin minäkin. Satunnainen Matkailija saattaa ajatella kummajaista, uutta kirjoittajaa. Mutta ei hätää, kirjoittaja on ihan *tolokun* mies, ei ollenkaan härkäpäinen.

Kirjoittaja tulee Mikkelistä, keskeltä kaupunkia, siitä vanhas-ta Rautakaupan talosta, jossa pihapelit antoivat alkutahdit yhteiseloon ja joukkueena pelaamiseen, taitoon, jonka myöhemmin havaitsi hyväksi.

Kolumnia kirjoitetaan Varsinais-Suomesta käsin, seniorikirjoittajan moodissa ja vaununvetäjänä, katsoen mitä huomina tuo.

Mikä sitten mahtaa olla kirjoittajan motiivi, siis fokus kirjoittamiseen?

Kirjoittaja ei tavoittele kuuta eikä muutakaan journalismin taivaalta, luo omia tarinoitaan lukijan luettavaksi ja analysoitavaksi. Katsoo elävästi eteenpäin, miten meidän Herramme muurahaisten meinngit ja polut risteilevät, muuttuvat.

Satunnainen Matkailija saattaa ajatella kirjoittajan taustaa, sietääkin.

Miestä voi ottaa sanasta, sanasta on otettu ja sanaa on jaettu satakuntalaisen kotiyhdistyksen lehdessä ja sähköisessä mediasa. On otettu kantaa päättävässä yhteisössä ja tehty saappaat savaassa hommia siellä samaisessa kotiyhdistyksessä, jonka nurmikon pintaan pystytettyä graniittitolppaa koristaa kolme SF Caravan ry:n myöntämää Vuoden alue-tunnustusta. Että semmoista porukkaa.

Samainen Matkailija saattaa aprikoida mistä kirjoittaja jatkossa kirjoittaa, ottaako kantaa vai antaako neuvoja, kertooko matkoistaan tai miettiikö tulevaa, puhumattakaan yleisestä tautologiasta. No siihen viimeainittuun ei kirjoittaja sorru, pyrkii omape-

räiseen ilmaisuun, ajatteluunkin, jossa kuitenkin lopuksi saattaa lakata *helepottamasta*. Savolainen kun on.

Savosta ja Mikkelistä puheen ollen. ”*Onko Mikkeliin mänijöitä, juna män justiinsa*”, no junalla sinne pääsee ja karavaanilla myös.

Tavata voi vaikka Mikkelin kullulla torilla, haastella ja kuullostella kumppaneita, eläjiä ja savolaisia. Ja jos tuntuu, että vastuu on kuulijalla, saattaa olla paikallaan maistella maukkaita muikkuja tai

muuta herkkuja. Eikä silloin vastuu jää maistajalle.

On Mikkeliissä muutakin: Kenkävero, Muisti ja Astuvansalmi jne. Katso vaikka tuolta: visitmikkeli.fi

Apropoo, siitä kirkosta keskellä katua, siellä se on Mikkelin Porrassalmenkadulla, sen loppupäässä, Kivisakasti nimeltään.

”Kivisakasti on yksi Savon vanhimmista rakennuksista. Rakennus on 1320-luvulla rakennetun puisen Savilahden kirkon sakasti-osa. Uusimpien tutkimusten mukaan kivinen sakasti on peräisin 1400-luvun lopulta tai 1500-luvun alkupuoliskolta.

Puukirkko purettiin vuonna 1776, mutta kivisakasti jäi paikalleen.

Rakennuksen alkuperäisestä ulkoasusta on jäljellä vain harmaasta luonnonkivestä tehdyt seinämuurit. Keskiajan kivikirkkoja muistuttavat korkeat tiilipäädtyt ja paanukatto sekä kattoratsastaja toteutettiin arkkitehti Magnus Schjerfbeckin

suunnitelmien mukaan 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa.”

(Lähde Mikkeli.fi)

JOENSUU | LAPPEENRANTA

KNAUS VAN TI PLUS

4x4 Platinum Selection

Laadukas VW Crafter 4x4 -alusta | 8-portainen automaatti

Rajoitettu erä nopeaan toimitukseen!

101.290,- + toimituskulut

*Helpomman
lomailun
puolesta*

JATKUVA NÄYTTELY JOENSUUSSA JA LAPPEENRANNASSA.
TERVETULOA TUTUSTUMAAN!

WEINSBERG Sunlight

Dethleffs KNAUS

Hobby

JOKI
CARAVAN

www.jokicaravan.fi | myynti@jokicaravan.fi | p. 0290 010 160 | Kuurnankatu 20, Joensuu | Eteläkatu 3, Lappeenranta

Hobby KABE //Alde
ADRIA Truma ROLLER TEAM PRIMUS

MEILTÄ SAAT KAIKENMERKKISIIN MATKAILUAJONEUVOIHIN

- huollot • kolarikorjaukset • kosteusmittaukset
- kosteusvauriokorjaukset • tarvikkeet • varaosat

PR Caravan Oy:

- TUKES:n hyväksymä nestekaasu-, sähköasennus- ja sammutinhuoltoilike
- Yhteistyössä kaikkien vakuutusyhtiöiden kanssa vuodesta 1979
- LMC-varaosat tehdastoimituksena

Alikyläntie 36, 04330 Lahela
email: huolto@prcaravan.fi
huolto: 0400 454 009
fax: 09 273 1363

www.prcaravan.fi

Caravan- ja kaasulaitehuolto
Tarvikemyymälä

S-K Caravan

Sepänpellontie 23, 28430 Pori
Puh. 044 547 8711 Myynti
Puh. 044 547 8715 Huolto
info@skcaravan.fi
www.s-kcaravan.fi

Takuuhuollot:

KAMA FRITID

REIMO

THETFORD

Dometic

KABE

ADRIA

//Alde

Truma

Ruuhka-aikaankin onnistuu Elokuussa Alpeille

Kokeneet karavaanarit Sakari ja Tuula Lepola päättivät lähteä koronatilanteen helpotuttua elokuussa -22 vähän pidemmälle reissulle. Pääkohteeksi valikoitui Itävalta ja siellä kuuluisa Grossglocknerin alppitie. Matka onnistui odotusten mukaisesti jopa hieman odotukset ylittäenkin. Yleinen kustannusten nousu näkyi kaikissa maissa, ehkä eniten Virossa. Tästä matkakertomuksesta selviää havainnollisesti myös se, kuinka moninaisia tapoja Europassa on kerätä tiemaksuja. Hypätkää kyytiin!

TEKSTI JA KUVAT: Sakari ja Tuula Lepola

Korona ja muut elämän murheet rajoittivat matkailuamme reilun kahden vuoden ajan ja nyt kun mahdollista oli, lähdimme jälleen vähän pidemmälle reissulle. Arvoimme jonkin aikaa suuntaa, kääntöpaikkaa ja reittivaihtoehtoja ja päädyimme tuttuun tapaan ajamaan Baltian kautta keskiseen Eurooppaan.

Muugan kautta Puolaan

Eckerön Finbo Gargo Vuosaaresta Muugaan on kätevä reitti ja iltalaivalla menimme Suomenlahden yli. Yöksi jäimme nukkumaan Ruunawere Hotel'in matkaparkkiin, josta aamuvarhain jatkoimme matkaa. Illalla olimme Liettuan Marijampolossa, jossa jäimme campingille yöksi. Meidän lisäksi siellä oli pari sveitsiläistä asuntoautoa ja paikallisia lapsia uimassa ja ilakoimassa +30 °C:een helteessä.

Sitten olikin lyhyt matka Puolaan ja Suwalkiin, jossa kävimme hankkimassa e-TOLL -tiemaksusysteemin kännykkään, koska automme painaa yli 3 500 kg. Aiemmin käytössä ollut viaTOLL on lopetettu. Latasimme n. 60 €:n edestä maksua, jonka pitäisi riittää Puolan läpiajoon mennessä tullen.

Puuduttava Puolan läpiajo

Uudet moottoritiet ovat hyviä ja joutuisia ajaa, joskin melko yksitoikkoisia. Varsova ohitettiin sujuvasti emmekä tällä kertaa poikenneet siellä. Helle heloitti ja auton mittari näytti parhaimmillaan +37 °C ulkolämpöä. Samaa kertoivat matkan varrella olleet opastintaulut ja varmimpana vakuutena tienvarressa konepellit pystyssä olevat autot sekä automme jääkaappi, joka alkoi antamaan periksi kuten helteessä ennenkin. Illaksi ehdimme Wrocławiin, jossa majoituimme ennestään tuttuun Camping Stadion Olimpijski'in, joka nimensäkin perusteella sijaitsee kaupungin suuren urheilupuiston ja stadionin vieressä.

Maserati tien tukkona moottoritieellä Varsovaa ohitettaessa.

Camping Stadion Olimpijski'n hieno sisäänkäyntiportti.

Jo matkalla kännykkään tuli varoitus vaarallisesta ukkosmyrskystä, joka yöllä olisi tulossa. Tuli se, mutta ei tavallista ukonilmaa kummempuna, vesisateen saattelemana. Aamulla lämpöä oli enää +16 °C eikä päivästä tullut tappavan kuuma, kun sade ennen puolta päivää loppui. Myös jääkaappi palasi henkiin.

Wroclawin kaupungin keskusta oli campingilta matkaa n. viisi kilometriä. Vierestä kulkee raitiovaunulinja, joten yleisillä kulkuneuvoilla pääsee liikkumaan kätevästi. Me ajelimme Bolt-kyydillä, joka on kätevä ja edullinen taksisovellus. Vähän matkasta ja vuorokaudenajasta riippuen yhdensuuntainen matka campingilta keskusta tai toisinpäin kustansi 3-5 €.

Wroclaw on Puolan asukasluvultaan neljänneksi suurin kaupunki ja sen historia ulottuu tuhannen vuoden taakse. Ennen toista maailmansotaa Wroclaw kuului Saksaan ja tunnettiin nimellä Breslau. Vaikka kaupunki tuhoutui sodassa pahoin, on sen vanha kaupunki entisöity hyvin ja kaupungissa on paljon mielenkiintoista katseltavaa. Me teimme opastetun kiertoajelun tähän tarkoitukseen olevalla sähköautolla. Yksi päivä ja kaksi yötä kului mukavasti, varsinkin kun helle helppotti eikä sadettakaan enää tullut.

Uusi tiemaksulaite tuulilasiin

Jatkoimme Wroclawista kohti Prahaa ajellen osin vähän pienempiä teitä. Matkalla poikkesimme katsomaan Swidnican Neitsyt Marian kirkkoa. Kirkko on mahtavan kokoinen betonirakennus edustaen Puolan uudemman ajan kirkkoarkkitehtuuria. Vain parin tietyön kierto hidasti muutoin mukavaa matkaa kiemuraisilla, mutta hyväkuntoisilla teillä.

Tsekin puolella teiden kunto vähän heikkeni, mutta vuoris-toiset maisemat paranivat, kunnes laskeuduimme tasangolle ja moottoritielelle kohti Prahaa. Automme koko edellyttää MYTO-tiemaksulaitteen hankkimisen Tsekissä ja ensimmäisellä huoltoasemalla moottoritien varressa se onnistui. Huoltamon nuorella henkilökunnalla oli vähän vaikeuksia saada homma kuntoon, varsinkin, kun heidän kielitaitonsa oli yhtä huono kuin minunkin. Kuitenkin boxi saatiin tuulilasiin ja matka pääsi jatkumaan. Kyllä Puolan e-TOLL'ia alkoi arvostamaan sen helppouden kannalta tähän vempaimen verrattuna.

Moottoritietä Prahaan

Hyvä moottoritie vei meidät Prahaan, josta valitsemaltamme campingilta jouduimme kääntymään pois, koska se oli täynnä. Triocamp sen sijaan otti meidät ystävällisesti vastaan. Pieni, mutta hyvin varustettu ja todella hyvillä ja siisteillä huoltotiloilla varustettu camping, jossa on myös pieni uima-allas, jossa kaupunkikierroksen jälkeen olikin mukava käydä uimassa. Vain ajoittainen lentomelu häiritsi oloa muutoin mukavalla campingilla. Käytimme täälläkin Bolt-kyttejä; keskusta 12 km matka kustansi n. 11 €.

Praha on yksi Euroopan hienoimpia kaupunkeja eikä siihen kyllästy, vaikka olemme siellä aiemminkin käyneet. Kiertoajelulla ja muutoin kaupungissa kierrellen vietimme yhden aurinkoisen päivän. Turisteja oli ruuhkaksi asti lähes joka paikassa. Yhden päivän ja kaksi yötä kulutimme Prahassa ja sitten matka jatkui Ceske Budejovice'a kohti. Liikenne sujui hyvin erinomaisia, rengasmelun kannalta todella hiljaisiksi päällystettyjä moottoriteitä pitkin.

Wroclawissa on hieno vanha kaupunki.

Modernia kirkkoarkkitehtuuria Puolan Swidnicassa.

Tsekissä käytettävä MYTO-tiemaksulaite kiinnitetään tuulilasiin.

Prahassa ei tarvinnut loma-aikaan yksin katsoa nähtävyyksiä.

Budweiserit jäivät juomatta

Ceske Budejovice on vanha, hieno kaupunki, joka tunnetaan mm. Budweiser-oluen kotipaikkana. Kaupungista, sen vähemmän kuin oluestakaan, emme jääneet syvällisemmin nauttimaan vaan jatkoimme kohti Itävallaa. Ajoimme osan matkaa pienempiä teitä, jotka kulkivat mukavan näköisissä maalaismaisemissa vanhojen kylien kautta.

Dolni Dvoristessa palautimme MYTO:n ja saimme pantin ja käyttämättömän saldon takaisin. Ja seuraavalta huoltoasemalta hankimme Itävallan GO-boxin. Tähän laitteeseen liittyy määräys lähettää jälkikäteen kopio rekisteriotteesta Asfinag-nimiselle yritykselle auton päästoluokan varmistamiseksi. Tuntuu vähän oudolta, koska tiedot katsotaan rekisteriotteesta laitetta hankittaessa ja ne määräävät osaltaan tiemaksun suuruuden. Onneksi ohjeet sai selvällä suomenkielellä ja tämä kehoitus rekisteriotteen lähettämisestä oli kisankokoisin kirjaimin. Otin kuvan rekisteriotteesta ja lähetin sen sähköpostina annettuun osoitteeseen, josta tuli kuittaus, että asia on selvä.

Linz - Itävallan kolmanneksi suurin kaupunki

Itävallan puolella alkoi kohta moottoritie, joka vei muuttaman tunnelin kautta Tonavan varrella sijaitsevaan Itävallan kolmanneksi suurimpaan kaupunkiin, Linz'iin. Aiemmalla reissullamme Itävallassa kävimme Wienissä ja Salzburgissa, joten ne jätimme nyt väliin.

Linz on aikanaan roomalaisten perustama linnoitus. Adolf Hitler kävi aikanaan koulua Linzissä ja kun Saksa valtasi Itävallan, hän teki suuria suunnitelmia kaupungin kehittämiseksi. Ne jäivät Nibelungen-sillan rakentamista lukuunottamatta pääosin toteuttamatta.

Camping Linz, jonne leiriydyimme, on siisti ja muutoinkin mukava, joskin läheisen moottoritien melu kuuluu ympäri vuorokauden. Campingilla on paljon kausipaikkalaisia, joiden pensasaidat ja muut rakennelmat jättävät suomalaiset kausipaikat varjoonsa. Täällä tavattiin harvinaisuus, saksalainen mies, joka puhui ymmärrettävää suomea.

Grossglockner, matkamme kohokohta

Linzistä lähdimme tavoittelemaan todellisia alppimaisemia, joista ei matkan edetessä puutetta ollut. Bischofshofen'issa poikkesimme katsomaan tätä tunnettua talviurheilukeskusta, jossa näytti turistreja olevan lumettomanakin aikana. Täältä suunnistimme kohta Zell am See'tä, koukaten matkalla Googlemapsin osoittamaa oikotietä, joka ei todellakaan ollut oikoinen, lyhempi reitti kyllä.

Tie kiipesi aika korkealle ja kiemurteli kylien kautta takaisin alas pääreitille. Kilometrejä säästy, mutta aikaa kului. Zell am See'ssä campingit olivat täynnä, kuten tähän aikaan oletettavaa onkin. Siksi suuntasimme matkamme pääkohdetta, Grossglockner'n in alppitietä kohti.

Tätä 47,8 km pituista tietä sanotaan Itävallan parhaimmaksi nähtävyydeksi, ja vaikka maan kaikkia nähtävyyksiä emme ole nähneetkään, niin uskottavalta sanonta tuntuu. Tien ajamisesta peritään maksu, meidän tapauksessamme 48 €.

Grossglockner on Itävallan korkein vuori, huippu on 3 798 m korkuinen. Maisematie nousee korkeimmillaan 2 571 m korkeuteen. Kuten olettaa saattaa, jyrkkiä nousuja ja tiukkoja mutkia piisaa, kunnes ylhäällä ollaan. Ja alaspäin tullessa sama toisinpäin. Maisemia on turha yrittää sanoin kuvailla, ne pitää kokea!

Itävallan puolella tiemaksut maksetaan GO-Boxilla.

Camping Linz oli siisti ja mukava paikka. Moottoritien melu kuuluu.

Grossglockner'n in alppitietä sanotaan Itävallan parhaimmaksi nähtävyydeksi. Se on pituudeltaan 47,8 km.

Sananmukaisesti ”korkeatasoinen” ravintola lähellä huippua.

Sää suosi myös; päivä oli pilvetön ja aurinkoinen. Meidän lisäksi monenlaista kulkijaa oli liikkeellä; autoilla, asunto-autoilla, moottoripyörillä ja polkupyörillä. Pyöräilijät eivät näyttäneet ihan tavallisilta tallaaajilta. Oli ihailtavaa katsoa heidän menoaan mäissä, joissa autokin vaihtoi toisinaan ykköselle asti.

Harvoin olen ajanut tietä, jossa auto joutuu näin koville. Tuntui myös toisinaan, että ohut ilma heikensi moottorin suorituskykyä. Alaspäin tulossa jarrut joutuivat lujille, vaikka robottivaihteisto toimi kuten vuoristossa pitääkin eli laskuissa jarrutti samalla vaihteella, jota noustessa vastaavassa mäessä käytettäisiin. Loppumatkasta jarrut haisivat, mutta eivät sentään savunneet.

Vuorelta laskeuduimme Heiligenblut’iin ja löysimme sieltä National Camping Grossglockner’in, jossa kerrottiin, että olisi pitänyt olla varaus, mutta kuitenkin meille paikka löytyi. Paikan, joka oli reilun metrin etäisyydellä viereisestä asuntovaunusta, meille osoitti vanha herra, joka vaikutti olevan campingin omistaja. Kun asuntovaunun itävaltalaiset omistajat saapuivat vau-nulleen, he olivat vähän närkästyneitä meidän lähentelystämme, mutta tyytyivät kohtaloonsa, kun osoitimme heille, kuka meidät paikalle määräsi. Kylä oli viehättävä ja camping hyvin varustettu, mukaan lukien erinomainen ravintola, jossa kävimme syömässä gulassia.

Suuntana Innsbruck

Yhden yön jälkeen jatkoimme matkaamme suuntana Innsbruck. Tie kiemurteli edelleen ylös ja alas vuorrenrinteitä ja maisemista nauttiminen kruunasi matkan teon. Kun pääsimme vuorilta alas laaksoon, alkoi matka joutua vähän nopeammin.

Nopein tie kohti Innsbruckia johti Lienz’in kautta Italian puolelle. Siellä tie oli vähintäänkin yhtä hyvää ja Dolomiittien maisemat komeita. Fiat keh-räsi kuin kermaa saanut kissa, kun pääsi synnyinmaansa kamaralle. E66 muuttui moottoritieksi ja Italiassa tiemaksun sai maksaa portilla: automaatista lippu ja poistuessa maksu. Neljän euron edes-tä ajettiin ja kohta oltiin taas Itävallan puolella.

Innsbruckin lähellä olevat tasokkaat campingit olivat heidän nettisivujensa kertoman mukaan täynnä, joten katsoimme lähimmän kaupunkia olevan Camping Innsbruck Völs’in, johon mahduimme, kun alueen nuori emäntä

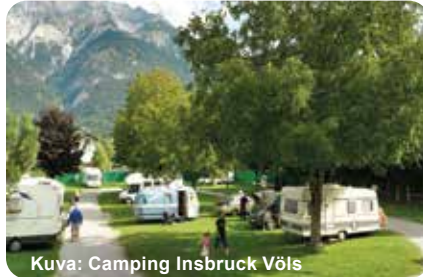

Kuva: National Camping Grossglockner

National Camping Grossglockner Heiligenblut -kylässä.

Itävaltalaisista gulassista - hyvää, vaikka ei siltä näytä!

Kuva: Camping Innsbruck Völs

Camping Innsbruck Völs’iin mahduimme ”kenkälusikalla” sovitettuna.

Nürnbergin oikeuspalatsi

Ravintolan voi sisustaa näinkin!

Gulassia Prahalaiseen tapaan.

meidät ”kenkälusikalla” sovitti. Näillä campingeilla ei suomalaisten neljän metrin turvaväli ole käytössä, mutta markiisia saimme puoleen väliin avattua, ettei kopsahtanut vieressä olevan espanjalaisen markiisiin. Mukava ja siisti camping kuitenkin oli.

Kotimatka alkoi

Innsbruckista lähdimme kohti Saksaa ja samalla myös kohti kotia. GO-Boxin luovutus ja pantin sekä käyttämättömän maksun palautus onnistui vasta lähempänä Müncheniä olevalla huoltoasemalla. Ajaminen Itävallan maksullisilla teillä oli aika arvokasta; rahaa kului n. 160 € tiemaksuihin.

Otimme suunnan kohti Nürnberg’iä ja moottoritie veti aika hyvin, joskin München ohituksessa toisinaan ruuhkautui. Nürnbergissä majoituimme Camping Zur Mühle’en, johon olisi pitänyt olla varaus, mutta pääsimme kuitenkin yhdeksi yöksi sisään.

Nürnbergin oikeuspalatsi

Nürnberg on Baijerin toiseksi suurin kaupunki ja sen metropolialueella asukkaita on yhteensä noin 3,5 miljoonaa. Nürnberg tunnetaan myös joulukaupunkina, ja siellä järjestettävälle joulu-markkinoille saapuu vuosittain noin kaksi miljoonaa turistia.

Nürnberg tunnetaan ehkä parhaiten Natsi-Saksan sotarikollisia tuomineesta Nürnbergin oikeudenkäynnistä. Nürnbergin oikeudenkäynti pidettiin oikeuspalatsissa, jota kävimme katsomassa kaupungissa kierrellessämme. Täällä natsihallinnon johtajat vastasivat rikoksistaan kansainvälisessä sotilas-tuomioistuimessa 20. marraskuuta 1945 ja 1. lokakuuta 1946 välisenä aikana.

Nürnbergistä Puolan Poznan’iin

Matka joutui hyviä, mutta pääosin työsyttäviä betoniteitä pitkin ohi Berliinin ja Frankfurt an der Oder’in jälkeen Puolaan. Rajalta Poznaniin johtava A2-tie on Puolan yksityisiä teitä ja siellä ei e-TOLL pelittänyt vaan piti maksaa erikseen tiemaksu, jota kertyi 97 zlotya eli n. 20 €.

Illalla kuitenkin olimme perillä ja pääsimme Camping Malta Poznan’iin sisälle. Täälläkin kyseltiin varausta ja riitti kun sanoin, että muutama päivä sitten teille soittelin, joka ei aivan pitänyt paikkaansa. Camping oli hyvin varusteltu ja siisti. Vieressä oli soutustadion ja varmaankin siitä johtuen molempien käytössä tasokas ravintola.

Kaupunkiin kävimme tutustumassa Bolt-kyydillä, n. 3,5 €:n hinnalla suuntaansa. Poznan on vanhan keskustansa osalta saman oloinen kuin muutkin saman aikakauden kaupungit. Nyt kuitenkin lähes koko keskusta oli katujen osalta myllätty auki, tekeillä oli kunnallisteknisiä remontteja.

Posen keskitysleirimuseo

Campingilta ajelimme Poznan laita-kaupungilla olevalle Posen, virallisesti Konzentrationslager Posen, keskitysleirimuseolle. Kyseessä on vanha Poznanin linnoituksiin kuuluva puolustuslinnointus, jonka saksalaiset ottivat käyttöönsä 1939 ja vangitsivat sinne lähinnä puolaista sivistyneistöä.

Leirillä kokeiltiin hiilimonoksidin käyttöä kaasukammiossa ja kaasutettiin mm. 400 mielenterveyspotilasta Poznanin ympäristöstä. Täällä tehtiin myös kokeita Zyklon B -kaasun käytöstä ja Heinrich Himmler kävi tarkastamassa tämän menetelmän toimivuutta joulukuussa 1939. Arvioiden mukaan jopa 20 000, lähinnä puolalaisia ihmisiä kuoli tai surmattiin leirillä.

Tämäkin synkän historian omaava paikka oli kaunis ja hyvin hoidettu vanha linnoitusrakennelma eikä äkkiä käsittänyt, että muurien sisällä näki kaasukammion ja giljotiinin.

Torunin maailmanperintökohde

Matkamme jatkui kohti Torun'ia, jossa Camping Tramp sijaitsee Veiksel-joen toisella rannalla, vastapäätä Torunin keskiaikaista vanhaa kaupunkia, joka kuuluu Unescon maailmanperintöluetteloon. Todella käymisen arvoinen paikka, jossa helteisenä päivänä kiertelimme suuressa turistimassassa.

Torunissa oli vierailulla muitakin turisteja.

Kyseinen päivä oli maanantai ja kirkkopyhä, joka saattoi osaltaan vaikuttaa ihmisten paljouteen. Kirkkopyhäksi päivän huomasimme, kun havaitsimme kaikkien kauppojen olevan kiinni.

"Stairway to heaven", kaasukammio hämmöttää mäen päällä. Konzentrationslager Posen, keskitysleirimuseo.

Kaasukammiossa käytettiin hiilimonoksidia ja kokeiltiin myös Zyklon B -kaasua.

Camping Tramp, jossa oli ihan hyvää ruokaa tarjoileva ravintola, oli sijaintinsa lisäksi muutoinkin viihtyisä paikka. Vain liikenteen melu vähän häiritsee. Vieressä oli kolmen suuren uima-altaan maauimala ja uimaan pääsi n. kolmen euron hintaisella päivälipulla. Kun lämpötila oli jälleen +30 °C, oli mukava käydä uimassa.

Torunista jatkoimme kohti Augustow'ia pääosin tietä 16, joka kulkee läpi monien pienempien ja vähän suurempienkin kaupunkien, kiemurrellen Puolan maaseudulla. Augustowissa yövyimme Camping Necko'ssa. Paikka ei ole kovin häävi, kulunut ja jotenkin ankea. Sähkötkin katkesivat meiltä yön aikana, joskaan emme ole kovin riippuvaisia verkkovirrasta.

Aamulla varhain matka jatkui ja ilta-päivällä kurvasimme tutulle Riika City Campingille, jossa tapasimme matkamme ensimmäiset suomalaiset, joita nähtiin enemmistö täällä olevan.

Torilla käytiin tekemässä ostoksia ja yhden yön jälkeen ajoimme Pärnun Konseen sen jälkeen, kun rajakaupassa oli ostokset tehty. Konse oli normaaliin tapaan suomalaisten miehittämä. Meillä on tullut jo perinteeksi, että tätä reittiä pidemmältä reissulta palattaessa Konsesta pitää käydä saunassa. Niin tehtiin nytkin ja mukavalta se tuntui.

Kuva: Camping Konse

Konsesta käytiin perinteisesti saunassa.

YHTEENVETO

Matka oli odotusten mukainen, joiltain osin parempikin.

Kohonneet polttoaineiden hinnat lisäsivät kustannuksia eniten.

Leirintäalueet olivat kalleimpia Itävallassa, yli neljäkymppiä yö joka paikassa. Myös Prahassa hintataso oli samaa luokkaa. Puola oli edullisin ja Saksa ja Baltian maat olivat vähän kalliimpia mutta keskenään samaa tasoa.

Yleisen hintatason nousu näkyi kaikissa maissa, eniten ehkä Virossa.

Vaikka Tsekissä ja Puolassa on oma valuutta käytössä, emme vaihtaneet rahaa kummassakaan.

Kortilla maksu kävi lähes joka paikassa ja euro kelpasi käteiseksi sen harvan kerran, kun sitä tarvittiin. Meillä oli edellisiltä reissuilta 300 zlotya jäljellä ja niistäkin jäi puolet käyttämättä.

Kilometrejä kertyi 5 532 ja auto kulutti ajotietokoneen mukaan 12,1 litraa sadalla kilometrillä.

Kaikella on hintansa, mutta matkailu avartaa ja karavaanarina kokee ja näkee enemmän kuin muilla matkailutavoilla.

Matkailuajoneuvojen kiinteät kaasusäiliöt

TEKSTI JA KUVAT: Perttu Muuronen

Matkailuajoneuvojen kaasulaitteistoja ja asennuksia säätelee useammatkin määräykset ja niiden soveltamisessa on ollut epäselvyyksiä. Seuraavat asetukset ja määräykset tulee täyttyä, jotta laitteistot ovat laillisia.

Suomen nestekaasuasetus määrää esim. matkailuajoneuvojen max. kaasumääräksi 25 kg. Tähän määräykseen pyritään tulevaisuudessa saamaan muutosta, sillä yleiseurooppalainen käytäntö on suurempi ja esim. liner-tason autoissa on jopa 140 l kiinteitä kaasusäiliöitä, jolloin kaasumäärä on 56 kg. Tähän oman rajoituksen muodostaa laki räjähdysvaarallisten aineiden kuljetuksista.

Nestekaasustandardit

Nestekaasulaitteistoja ja asennuksia koskee standardi **SFS/EN 1949/2021**, jonka kohdan 13.1.1 mukaan matkailuajoneuvojen kiinteiden kaasusäiliöiden ja kiinnitysten on oltava direktiivin **R67-01** mukaisia. Mikäli kiinteä kaasusäiliö on asennettu rinnakkain vaihdettavien kaasupullojen kanssa on säiliölle asetettu joukko vaatimuksia törmäysten ja vuotojen varalle, sekä järjestelmä on varustettava samanaikaisen käytön estävä järjestelmä, yleisesti T-sulkuhana, jolloin voidaan käyttää vain joko kiinteää kaasusäiliötä tai kaasupulloja.

Kiinteiden kaasusäiliöiden asentaminen on luvanvaraista siltä osin kuin asennuksessa joudutaan tekemään kaasuputkistoon liittyviä asennustoimia. Ulkopuolisen täyttöliitännän asentaminen kuuluu tähän ryhmään.

Rakenne- ja varusteluasetus

Moottoriajoneuvoja koskee lainsäädäntö rakenne- ja varusteluasetus, joka kaasulaitteiden osalta koskee ajoneuvon polttoaineena ja ohjaamon lämmityslaitteena toimivia kaasulaitteita. Näitä määräyksiä valvoo Trafi.

Juuri standardin R67-01 tulkinnasta on Suomessa ollut epäselvyyttä, mutta SFS/EN 1949 13.1.1 mukaan kaikkien kiinteiden säiliöiden on täytettävä kyseinen direktiivi.

1 Suosituin malli tällä hetkellä on Campkon 30 litran täytettävä kaasusäiliö kaasupullon tilalle.

2 Säiliön mukana toimitetaan 4 kpl adapterisarja, jolla tankkaus onnistuu kaikkialla Euroopassa.

Kiinteiden kaasusäiliöiden täyttämiseen löytyy kahden tyyppistä järjestelmää: toinen on kaasusäiliöön suoraan kiinnitetty tankkausliitäntä ja toinen ajoneuvon ulkopuolelle asennettu kiinteä liitäntäpiste. Molemmat ovat säädöksen EN 1949 mukaisia ja siten sallittu kaikissa EU maissa.

Adapterisarjan käyttö kielletty

Useilla huoltoasemilla Euroopassa on annettu kielto avata kaasupullotila tankkausalueella. Tämän vuoksi itse suositelen kiinteän ulkopuolisen liitännän asentamista.

Syy kieltoon johtuu väärinkäytöksistä. Missään Euroopan maassa ei ole sallittu käyttää *adapterisarjaa*, jolla normaali kaasupullo voidaan täyttää nestekaasun tankkauspisteessä. Nämä adapterisarjat on tarkoitettu käytettäväksi nestekaasupullojen täyttöasemilla, jolloin kaasumäärä punnitaan oikeaksi ja siten estetään kaasupullon ylitäyttö. Kiinteissä kaasusäiliöissä on aina ylitäyttösuoja, joka estää kaasusäiliön täyttämisen yli 80%.

Suosio kasvussa

Kiinteiden kaasusäiliöiden suosio on kasvanut Suomessa erittäin voimakkaasti ja ne ovatkin suositeltavia kaikille niille, jotka matkailevat Euroopassa. Nestekaasun tankkausasemia on Euroopassa erittäin tiheässä ja kiinteitä säiliöitä voidaankin täyttää samaan tapaan, kuin autoa normaalisti tankatessa eli ei tarvitse odottaa säiliön tyhjenemistä, vaan aina huoltoasemalla käydessä voidaan nestekaasusäiliö ottaa täyteen. Se on lisäksi vielä huomattavasti edullisempaa ja tarve kansallisten kaasupullojen käyttämisestä poistuu. Tankkauspisteet on Euroopassa merkitty **LPG** tai **Autogas**-merkinnöillä. Sovelluskaupasta löytyy puhelin-appi *MyLpg.eu*, jolla pystyy helposti katsomaan lähimmän tankkauspisteiden.

öitä voidaankin täyttää samaan tapaan, kuin autoa normaalisti tankatessa eli ei tarvitse odottaa säiliön tyhjenemistä, vaan aina huoltoasemalla käydessä voidaan nestekaasusäiliö ottaa täyteen. Se on lisäksi vielä huomattavasti edullisempaa ja tarve kansallisten kaasupullojen käyttämisestä poistuu. Tankkauspisteet on Euroopassa merkitty **LPG** tai **Autogas**-merkinnöillä. Sovelluskaupasta löytyy puhelin-appi *MyLpg.eu*, jolla pystyy helposti katsomaan lähimmän tankkauspisteiden.

Rinnakkaissäiliö suosituin

Tällä hetkellä suosituin kiinteä kaasusäiliö on nestekaasupullon tilalle asennettava säiliö, jolloin voidaan rinnakkain pitää kansallinen kaasupullo ja tankattava säiliö.

Suomessa nestekaasun tankkauspisteitä on harvassa, johtuen tulokinnasta, että kaasusäiliöitä saisi tankata vain virallisella nestekaasupullojen täyttöasemalla. Tämä käytäntö on ristiriidassa eurooppalaisen käytännön kanssa ja teemmekin työtä, jotta Suomeenkin saataisiin nestekaasusäiliöiden tankkausverkosto muun Euroopan tapaan.

(Kirjoittaja Perttu Muuronen työskentelee Suomen Vaunuosa Oy:ssä ja on erikoistunut matkailuajoneuvojen lisävarusteasennuksiin.)

TEKSTI: Päivi Toivainen

KUVAT: Tuomas, Sanna ja Jaakko Luukkonen

Monen karavaanarin vakiokohde

Kiuruveden

Iskelmäviikko

Hyvä organisointi näkyy myös useilla erillisillä karavaanarialueilla.

Kiuruvesi on liki 8000 asukkaan luonnonkaunis ja vehreä kaupunki Pohjois-Savossa, joka herää eloon viikoksi heinäkuun puolivälissä Iskelmäviikon käynnistyessä. Viime vuonna Iskelmäviikkoa vietettiin 13.-17.7.2022.

Iskelmäviikko tuo kuntaan eturivin kotimaisia esiintyjä, ja jopa 50 000 tapahtumalle uskollista konserttikävijää, sekä tietysti ison joukon talkooväkeä laajalta alueelta. Ilman tällaista talkoolaisten porukkaa tuskin näin mittavaa tapahtumaa saataisiinkaan polkaistua liikkeelle siinä mittakaavassa, kuin se Kiuruvedellä järjestetään vuodesta toiseen. Tapahtumaan on kunnassa panostettu jo yli kaksikymmentä vuotta, ja kaikki oheistoiminta ja järjestelyt on hiottu toimiviksi. Myös siisteys ja oheispalvelut ansaitsevat isot kiitokset!

Karavaanarit iso joukko

Festivaalivieraissa esille nousee myös liki tuhannen matkailuauton/-vaunun määrä, joka tarkoittaa siis yli kahtatuhatta aktiivista iskelmämusiikkia ja hyviä festareita rakastavaa karavaanaria. Voisi sanoa, että karavaanarit ovat ottaneet tapahtuman omakseen, ja se

merkataan kalenteriin vuosi toisensa jälkeen. Eikä tämä ole mikään ihme, sillä useita festareita kesässä kiertävänä voin itsekin nostaa tämän ykköspaikalle, niin järjestelyjen kuin tunnelman suhteen; ei näy remuavia ja häiriköiviä porukoita, vaan kävijöillä on aidosti hauskaa ja keskitytään sekä nautitaan upeista esityksistä ja hyvästä musiikista.

Iskelmäviikko 2022

Viikko alkoi maanantaina ja tiistaina Pyhäsalmen suurlavalla järjestettävillä lavatansseilla, joissa oli esiintyjinä maanantaina huippusuositettu Leif Lindeman & Amore ja tiistaina Kari Hirvonen & Onnentähti sekä 2019 Iskelmäestari Maria Pihlajamaa ja Tommi Kostekivi. Keskiviikosta sunnuntaihin olikin Kiuruveden iskelmäareenalla monipuolista ohjelmaa ja eturivin kotimaisia esiintyjä parastaan tarjoten!

Onnistuneet järjestelyt

Äänentoisto on tärkeä hyvän musiikillisen kokemuksen kannalta, ja siinäkin järjestäjät ovat onnistuneet erinomaisesti, vaikka kyseessä on iso teltta esiintymispaikkana!

Esitukset on rytmitetty sopivasti siten, että esiintyjien vaihdon ajaksi isossa teltassa pääsee tanssimaan hyvän tans-

sibändin säestyksellä, tai voi tankata erilaisia virvokkeita, tai tehdä grillikierroksen. Tässä 2022 tapahtumassa tanssimusiikista vastasi mahtava tanssiorkesteri Komiat, Neitokset, sekä Pirita Niemenmaa ja J. Ylisikkilä.

Erityisen hyvin on järjestetty ison teltan katsomo, josta löytyy esiintymislavan edestä liki 1000 istumapaikkaa ja esiintymislava on riittävän korkealla, joka tekee esitysten seuraamisen kaikille helpoksi!

Useita karavaanarialueita

Hyvä organisointi näkyy myös useilla erillisillä karavaanarialueilla, joissa kunkin alueen isäntä ohjaa ja opastaa varatuille paikoille, ja joissa on hyvin paneuduttu myös tärkeisiin turvallisuuskysymyksiin!

Alueet on sijoiteltu eri puolille kuntakeskusta, ja ne ovat lyhyen kävely- tai pyörämatkan päässä tapahtuma-areenalta, samoin kuin keskustan palveluitakin.

Monipuolinen esiintyjäkaarti

Näillä 2022 -festareilla oli erittäin hyvä ja monipuolinen esiintyjäkaarti, joista voi mainita ainakin Markku Aro, Eija Kantola, Tiina Räsänen, Vesterinen yhteineen, Kake Randelin, Kyösti Mäki-

Tanssia voi vaikka urheilukentällä!

Paikallista joukkoliikennettä...

Huippuesiintyjät, mm. Antti Ketonen.

Pitkäaikaiset juontajat Klaus Thomasson ja Sari Tamminen.

Esiintymislavalle on hyvä näkyvyys.

Kävijöillä on aidosti hauskaa!

mattila & Varjokuva, Lasse Hoikka ja Souvarit, Laura Voutilainen, Komiat, Pirita Niemenmaa, Tomi Markkola, A.Aalto, Olli Halonen, Antti Ketonen sekä Simo Silmu ja Yölintu.

Esiintymisaikataulut

Aikataulutus on myös onnistunut koska esiintymiset ajoittuvat sopivasti klo 18.00-24.00 väliin, joten ei tarvitse valvoa aamuyöhän nähdäkseen kaikki esiintyjät.

Juontajina ovat jo vuosikausia menestyksekkäästi toimineet Klaus Thomasson ja Sari Tamminen, jotka osaavat omalla valloittavalla tavallaan ja hyvällä huumorilla ottaa yleisönsä!

Jos pitää monipuolisesta kotimaisesta iskelmämusiikista niin tämä tapahtuma on MUST, joka täytyy ainakin kerran kokea ja varmistaa heti oma paikka ensi kesän tapahtumaan ennakkovarauksella netissä!

Nettivaraamo ja varausohjeet löytyvät: www.iskelmaviikko.fi/karaavaanarit.

Tämän vuoden Iskelmäviikko on 12.-16.7.2023.

15 vuotta alueisäntinä

Kuvassa on jo 15 vuotta alueisäntinä toimineet Marjaliisa ja Jouko Hiltunen Pyhännältä (oik.) sekä Tuula Pokkinen Oulusta ja Päivi Pennanen Kiuruvedeltä (vas.).

Tällaisessa tapahtumassa ovat kaiken perustana asiaan sitoutuneet talkoolaiset, joita tässäkin tapahtumassa oli noin 150 henkilöä.

Marjaliisa ja Jouko Hiltunen Pyhännältä ovat toimineet jo 15 v. alueisäntinä. Hiltusen pariskunnan tuo joka vuosi aina uudestaan mukaan talkoohenki ja

mukavat asiakkaat. Musiikin kuuntelu jää vähemmälle alueen päivystyksen vuoksi.

Tehtäviin kuuluu mm paikkojen numerointi, sähköjen vedot ja purku, paikkojen opastus jne. Mainittavia ongelmia ei 15 vuoden aikana ole juurikaan ollut ja mukana ollaan varmaan niin kauan kuin hommat hoituvat!

TEKSTI: Jorma Lehtinen
KUVAT: Maria Kujala, Jorma Lehtinen

Rairanta hyvä valinta

Talvipäivät ylitti odotukset

Talvipäivien
ahkerat tekijät.

SF-Caravan Matkailuautoilijoiden perinteiset talvipäivät järjestettiin tänä vuonna SFC Vakka-Suomen Rairannassa Uudessakaupungissa. Mukana oli tällä kerralla 68 yksikköä, joista kertyi osallistujia noin 140 henkeä. Lapsia oli mukana neljä. Talvipäivät saatiin järjestää vielä täysin talvisissa olosuhteissa. Pakkasta oli varsinkin öisin yli -10° C, mutta päivällä nautittiin muutaman asteen pikkupakkasesta. Erityisesti lauantain oheishjelmat teatterissa ja automuseossa saivat kiitosta.

Lauantaiaamuna Rairannan ranta kylpi auringossa

Uudet jäsenet Valentina Ilitkina (vas.) ja Hannu Mäkipää Sastamalasta.

Rairanta sijaitsee metsäisellä merenranta-alueella ja siellä on hyvät liikuntamahdollisuudet aluetta ympäröivillä poluilla ja teillä. Talvikelillä myös jäällä on mahdollista hiihtää ja muutenkin ulkoilla. Ranta-alueen metsikköön on rakennettu tukevat kuntoportaat ja fresbeegolf-rata, jotka molemmat ovat myös talvikäytössä. Korkeimmalla kalliolla on vastikään valmistunut hieno lintutorni. Saunarannassa on avantouintimahdollisuus rohkeimmille. Alueella on n. 300 caravan-paikkaa. Kausipaikkalaisia on paljon ja heistä monella on hienosti rakennetut terassit ja piha-alueet.

Avajaispäivä

Talvipäivien sisäänajo käynnistyi perinteiseen tapaan perjantaina aamupäivällä, ja alueen päärakennuksessa oli mahdollisuus nauttia etukäteen varattua lounasta sekä perjantaina että lauantaina. Molempina iltoina oli mahdollisuus saunomiseen alueen saunoissa. Käytössä olivat omat saunat naisille ja miehille. Kaikki Rairannan suihku- ja WC-tilat ovat siistejä ja hyvin ylläpidettyjä ja niissä kapasiteetti riittää isollekin vierasmäärälle.

Perjantai-illan ohjelmassa olivat myös avajaiset ja tanssit alueen isossa tanssipaviljongissa Railakassa. Paviljunki on saatu pidettyä hyvässä kunnossa ja siellä riitti lämpöä pakkaskelistä huolimatta. Illan musiikista vastasi Jarkko Salmi -duo ammattimaiseen tapaan. Yleisön huomiota kiinnitti erityisesti duon naispuolinen basisti, joka soitti erityisen pitkäkauulaista bassoaan ammattilaisen ottein. Tanssijoita Railakkaan

Mary-shopissa Rairannan päärakennuksessa oli ajoittain ruuhkaa.

olisi mahtunut enemmänkin ja keskustelua heräsikin siitä, olisiko tanssi-ilta sittenkin mieluummin lauantai-iltana kuin tulopäivänä perjantaina. Turpakäräjien äänestyksessä lauantaitanssit saivat ylivoimaisesti suuremman suosion ja ehkä jatkossa tanssi-ilta onkin sitten jälleen lauantai. Avajaisissa esiteltiin myös Maryn hallitus ja ohjelmatiimi, jotka olivat yhdessä hienosti järjestetyn tapahtuman taustalla.

Oheisohjelmien päivä

Lauantaiaamu käynnistyi pikkupakassa kausipaikkalaisen Virpi Aholan vetämällä aamukävelyllä. Kävelyllä kuljettiin ensin ranta-alueen polkuja ja sitten palattiin pikkuteitä pitkin takaisin alueelle. Kävelyreitillä oli mittaa noin kolme kilometriä ja mukaan lähtenyt parinkymmenen hengen porukka sai kävelyllä päivän hyvin käyntiin. Rairannan alue on metsäistä ja kallioista, mutta ympärillä on melko isotkin pelto-alueet. Ranta-alueella kaupungin suuntaan mennessä on hienoja kesämökkejä, jotka kooltaan muistuttavat enemmän omakotitaloja. Kävelylenkkiä olisi ollut mahdollisuus laajentaa vielä toiset kolme kilometriä, mutta peruslenkki riitti nyt kaikille.

Lauantai-iltapäivän ohjelmassa oli mahdollisuus lähteä Uudenkaupungin teatteriin, Saab-automuseoon tai shoppailemaan. Teatterissa esityksenä oli Tampereen Työväenteatterissa valtavan suosion saanut musiikinäytelmä Vuonna -85. Vaikka Uudenkaupungin teatteri on harrastajateatteri, oli esitys erittäin upeasti toteutettu! Laulajat olivat todella

Avajaistanssiaiset Railakka-paviljongilla sujuivat Jarkko Salmi -duon tahtiin.

taitavia ja koko esityksen ajan korkealla katolla soittanut bändi erittäin ammattitaitoinen. Alkuperäisen TTT:n esityksen nähneenäkin on sanottava, että tämä esitys pärjasi hyvin alkuperäiselle, ajoittain ehkä jopa paremminkin!

Saab-museossa on esillä kaikki valmistetut Saab-versiot. Lisäksi siellä on erikoisuutena Mynämäellä syntynyt Suomen ensimmäinen auto, Korvensuu vuodelta 1913. Auto syntyi Korvensuun sähkö- ja maatalouskonetehtaan silloisen johtajan Frans Lindströmin ideasta.

Kaikkiin tapahtumiin pääsi hienosti omalla bussikuljetuksella ovelta ovelle. Kaksi bussilähtöä tulikin aivan täyteen. Hienosti hoidettu tämäkin!

Saunojen jälkeen oli vuorossa Karaoke-tanssit alueen päärakennuksen salissa. Tämäkin tila riitti hyvin meidän isolle porukalle. Rairannan tilat ovat todella sopivat tällaiseen tilaisuuteen myös talviolosuhteissa.

Laulajia riitti koko illan ja karaoke-emäntä jatkoi soittoa vielä puolen yön jälkeenkin!

Turpakäräjät sunnuntaina

Sunnuntaiamun turpakäräjät vedettiin perinteiseen tapaan. Kaikki kommentit olivat jälleen positiivisia niin ohjelman kuin paikankin suhteen. Arpoja oli jälleen mennyt hyvin kaupaksi ja ainakin kaikki voittajat olivat tyytyväisiä. Ehkä kaikkein tyytyväisin oli alueen puheenjohtaja, joka voitti Rairantaan ilmaisen yöpymisen...

Kiitokset järjestäjille ja Rairannan vetäjille. Hieno tapahtuma!

Vuonna -85 oli hieno teatterielämys.

Simo Lampisen ralli-Saab automuseossa.

Karaokeillassa riitti laulajia yöhön asti..

Treffien ensikertalaiset tyytyväisiä

Viime syksynä Matkailuautolijoihin liittyneet Jarkko ja Auli Nieminen olivat nyt ensimmäistä kertaa yhdistyksen treffeillä.

Pariskunta on melko tuoreita karavaanareita, sillä tämä heidän ensimmäinen matkailuautonsa on hankittu vuonna 2018, jolloin he luopuivat kesämökistä. Siitä huolimatta he ovat ehtineet jo talvehtia Espanjassa ja kiertää Eurooppaa muutenkin. Baltian maat on myös kierretty. Tänä keväänä on tarkoitus ajaa Hollantiin. MARY:n lisäksi he kuuluvat myös Rutusakkiin.

-Aikaisemmin kun me kuuluttiin Piikkiön yhdistykseen, niin ei meille tullut kertaakaan mitään kutsua mihinkään tai ilmoitusta mistään asiasta. Matkailuautoilijoissa on mukavaa, kun on kaikenlaista meille sopivaa tapahtumaa, toteaa pariskunta yhdestä suusta.

Pariskunnan mielestä esimerkiksi talvipäivien ohjelma oli heille hyvin sopivaa. Tansseissakin he pyörähtivät perjantai-ilta yhden tanssin, jonka Jarkon kipeä polvi antoi periksi. Myös oheistapahtumat ovat heille mieluisia, nyt he osallistuivat automuseokäyntiin.

-Talvitapahtumassa voisi olla myös vaikka hiihtoa tai pilkkimistä, Jarkko pohtii.

Treffien ensikertalaiset Jarkko ja Auli Nieminen Piikkiöstä.

Niemisten liikkumisiin eivät ole esimerkiksi polttoaineiden nousset hinnat juurikaan vaikuttaneet. Syys- ja talvikaudella karavaanialueet ovat heistä yllättävän hiljaisia.

-Porukalla on hienot matkailuautot, joilla voisi kulkea talvellakin. Meitä on ihmetyttänyt miksi näitä pelejä ei talvella juurikaan käytetä, toteaa Jarkko Nieminen lopuksi.

PINTAMATERIAALIT JA TARVIKKEET

kotiin, mökille ja
liikkuvaan kotiin

TERVETULOA
TUTUSTUMAAN
PAIKAN PÄÄLLE
TAI VERKOSSA
TILESPPOINT.FI

tilespoint.fi
Teollisuuskatu 11, 50130 Mikkeli
p. 020 7300 500

Lauantaipäivä käynnistyi kausipaikkalaisen Virpi Aholan (kel-tainen takki) vetämällä aamukävelyllä.

Vahinko ei tule kello kaulassa... Päätoimittajan auto syväparkis-sa. Vaiheista tarkemmin seuraavassa lehdessä.

SARKA CARAVAN
Puh. 02-4367134 www.sarkacaravan.fi
PEITTURINKATU 6, 21260 RAISIO

TÄYDEN
PALVELUN
HUOLTO!

- Vuosihuollot
- Vakuutusyhtiöiden hyväksymä huoltoliike
- Korikorjaukset
- Lisävarusteiden myynti / asennukset
- Muutostyöt tuontiajoneuvoihin
- Kaasuasennukset / tarvikemyynti
- Peräkärriksen varaosat
- Liikkeessämme paljon tarvikkeita esillä
- Lämmittimien, jääkaappien ym. varaosat hajoituskuvineen löytyvät verkkokaupastamme

Peitturinkatu 6, 21260 Raisio
Liike avoinna arkisin klo 8-17
Puh. 02-4367134
info@sarkacaravan.fi

Verkkokaupassa kaikki caravan tarvikkeet sekä varaosat hajoituskuvineen
WWW.SARKACARAVAN.FI

SF-Caravan Matkailuautoilijat ry:n KESÄKAUDEN KOKOONTUMISAJOT 7-9.7.2023 Ruovedellä OHJELMASSA mm MUKAVAA YHDESSÄ OLOA

JÄRJESTÄJÄNÄ

RUOVESI CAMPING & ADVENTURE Osoite: Haapasaarentie 5,
34600 Ruovesi

ILMOITTAUTUMINEN

Puhelin: 044 2414520 (9-21)

Sähköposti: info@ruovesicamping.com

HINTA pe-su 55 € / auto tai vaunukunta

MUKANA MATKASSA MYÖS

MATKAILUAUTOILIJOIDEN HALLITUKSEN PORUKKAA

Tapahtumasta voi kysellä Teija Salminen p. 040 5145 735

RUOVEDELLÄ tapahtuu saman aikaan...

Ruoveden Noitakäräjät ovat perinteikäs kylätapahtuma, jota on järjestetty jo vuodesta 1971...

HISTORIA "Sano totta saraheinä, puhu totta puruheinä. Jos totta puhut pääset korealle koivistolle, heleälle heinistölle. Jonset totta puhu, pääset kiven alle kirkumaa, palan olle parkumaa"

Presco
House of Quality

www.presco.fi
03-53 400 53

VANTEET ja RENKAAT
SYVÄPUHTAAKSI

HUOMIO!Pääset vielä mukaan. Ilmoittautumisaikaa jatkettu 30.4.23 asti.

Tarvittavaa osallistujamäärää ei ole vielä saatu täyteen. Matkan järjestäjä SoileTours on järjestänyt jatkoaikaa ilmoittautumiselle huhtikuun loppuun asti. Messujen aikana hotellit ovat täynnä, joten joudumme tekemään varaukset ja suorittamaan varausmaksun jo varhaisessa vaiheessa.

Caravan Matkailuautoilijat Elmia Caravanmessut Jonköpingissä 5-10.9.2023

kaohjelma lyhyesti:

3. laivamatka Tallink/Silja Line Turku-Tukholma

Gränna ja lounas Brahehusissa, Husqvarna-museo, ajo hotellille.

Kabe tehdasvierailu

Elmia Caravanmessut

Elmia ja n. klo 14 lähtö Kapellskäriin, laivaan nousu Finnlines Kapellskär-Naantali

. saapuminen aamulla Naantaliin

matkat

023 Turku-Tukholma 20:15-06:10 (6.9.2023) Tallink/Silja Baltic Princess

023 Kapellskär-Naantali 21:30- 07:15 (10.9.2023) Finnlines Finnswan tai vastaava

023 Majointu Hotel Hasse på Sjökanterna (tai vastaava) Kahden hengen tai yhden hengen huoneissa

023 Matkan hinta 2 hlön sisähytissä/huoneessa: 714 €

023 Matkan hinta 2 hlön sisähytissä/huoneessa: 714 €/hlö

023 Matkan hinta sisältää:

023 Matkat valitussa hyttiluokassa veroinen

023 Ateriat (illallinen ja aamiainen)

023 Lounaan ja aamiaisen tarjoilu hotellissa aamiaisella

023 Bussi Helsingistä lähtien koko matkan ajan

023 Kabe tehdasvierailu ja Kaben tehtaalla! Kaben tehtaalla!

023 Matkan hintaan ei sisälly muut ateriat tai juomat, messuliput matkustaja- matkatavaravakuutus.

023 Matka:

023 Matka on sitoumuksetta. Hinta edellyttää min. 30 hlöä.

023 Matkaohjelma ajoaikojen ja retkien keston osalta on suuntaa-antava, joskus matka etenee hitaammin,

023 jos nopeammin kuin on suunniteltu. Pyrimme aina liikkumaan leppoisaan tahtiin ja välttämään turhaa kiirettä.

023 Soile Tours on Kuluttajaviraston hyväksymä rekisteröity matkanjärjestäjä KKV 3725/00/MjU SMALL 24995

023 soiletours.com www.soiletours.com. Puhelin 09-4129344

023 Yhteyshenkilö: Matti Repo, SF Caravan Matkailuautoilijat ry

023 Ilmoittautumiset ja lisätiedot: mat.repo@outlook.com Puhelin: 040 5854036

JEKI

AUTOHUOLTO

Kimmo Sorja
Jesper Jyrkkänen

Monimerkkikorjaamo Espoossa

Puh: 010 5175630

Huollamme ja korjaamme:

- Matkailuautot
- Pakettiautot
- Henkilöautot

Rajamaankaari 21, 02970 Espoo
korjaamo@autohuoltojeki.fi
www.autohuoltojeki.fi

Kansallispuistot tutuksi

Lauhavuori

11-13.8.2023

Tapahtumavastaavana Pulkit ja Riitta Lähtölä & Juhani Vyyryläinen / p.0405417363

Haluatko luopua paperisesta lehdestä?

Kustannusten nousun seurauksena myös MA-Sanomien painaminen ja postittaminen on tullut entistäkin kalliimmaksi.

SF-Caravan Matkailuautoilijoiden hallitus on kuitenkin päättänyt jäsenetuna jatkaa paperisen lehden tekemistä ja postittamista.

Jos kuitenkin haluat lukea vain digimuotoista lehteä ja luopua paperisesta lehdestä, ilmoita siitä yhdistyksen jäsenkirjurille sähköpostilla.

Laita viestiin nimesi, jäsennumerosi ja osoitteesi ja lähetä osoitteella:

ma.jasenkirjuri@gmail.com

Viestin otsikoksi: Digilehti

Jäsenkirjuri

Osmo Kiiski

Miten yhdistyksemme jäseneksi?

Voit ilmoittautua SFC:n ja Matkailuautoilijoiden jäseneksi osoitteessa www.karavaanarit.fi/liity. Muista valita yhdistyksen numeroksi 068.

Huom! Mikäli et itse valitse yhdistystä, johon haluat liittyä, niin liitto merkitsee jäsenyytesi postinumeron mukaan lähimpään paikallisyhdistykseen.

Ensimmäistä kertaa liittyvän vuosimaksu on 48 €. Maksu sisältää:

- jäsenyyden jäsenyhdistyksen kautta SF-Caravan ry:een eli liittoon
- jäsennumerotarrat
- kuusi kertaa vuodessa ilmestyvän Caravan-lehden
- Leirintäoppaan
- kaikki valtakunnalliset jäsenedut

Jäsenyys on voimassa liittymisestä vuoden eteenpäin. **Jäsenpaketti** postitetaan liittyneille viikon kuluessa liittymismaksun maksamisesta. Aiemmin jäsenenä olleilta kysytään liittymisen yhteydessä vanhaa jäsennumeroa. Jos ei numero ole muistissa, voi sitä tiedustella SF-Caravan ry:n liiton toimistosta.

Alkuliittymisen jälkeen SF-Caravan ry:n jäsenmaksu on 29 € /vuosi (=liittomaksu).

SF-Caravan Matkailuautoilijat ry:n vuosimaksu on 10 € (sisältää MA-Sanomats -lehden neljä kertaa vuodessa), perhejäsenmaksu 6 € ja nuorisojäsenmaksu 6 €.

Varsinaisen jäsenen vuosimaksuksi muodostuu jatkossa (alkuliittymisen jälkeen tai yhdistyksen vaihtamisen jälkeen) 29+10= 39€.

Mikäli haluat tehdä muutoksia yhdistykseen, johon haluat kuulua tai osoitteenmuutoksen, niin tee se tästä linkistä <http://www.karavaanarit.fi/jasenyyys/muuta-tietojasi/>

Liittokokous hyväksyi (toukokuu 2018), että liiton osuus peritään vain kerran, vaikka olisit useammassa yhdistyksessä jäsenenä.

SF-Caravan Matkailuautoilijat ry:n muissa jäsenasi-oissa saat lisätietoa ottamalla yhteyttä sähköpostilla: ma.jasenkirjuri@gmail.com.

Tämä teksti linkkeineen löytyy myös meidän nettisivuiltamme www.matkailuautoilijat.fi.

Mene *minne tahansa!*

ADRIA. Suunniteltu elämää varten.

Jos etsit vapautta ja seikkailuja, matkailuauton omistaminen on loistava valinta. Kaikki Adrian matkailuautot on suunniteltu suoriutumaan loistavasti. Ne on muotoiltu, kehitetty ja testattu huolellisesti turvallisuuden, mukavuuden ja tyytyväisyytesi takaamiseksi. Suunnittelun ja rakentamisen tiede, jossa kaikella on paikkansa, on opittu vuosikymmenien aikana. Adria tuo tämän kokemuksen mukaan jokaiseen pohjaratkaisuunsa. **Adria. Inspiraatio seikkailuihisi.**

COMPACT AXESS

TWIN SUPREME

MATRIX

CORAL PLUS

2023 uutuuudet saapuneet!

Tarjolla runsaasti myös hyviä vaihtoautoja ja -vaunuja!

Lue lisää www.helsinkicaravan.fi

Ostamme matkailuautoja ja -vaunuja. Kysy lisää myyjiltämme!

Tervetuloa tutustumaan tarvike-
myymäläämme tai tilaa verkosta!

- Tilattavissa yli 9000 tuotteen valikoima!
- Maksat tilauksesi noudon yhteydessä.
- Ei rahtimaksuja tilatuista tuotteista.

www.helsinkicaravan.fi/verkkokauppa

Osta netistä, nouda myymälästämme.

Dethleffs

Sunlight

KABE

ADRIA

SUNLIVING

Kari Kortesalmi
040 588 5777

Jan Björklöf
040 484 1403

Joni Peltonen
050 330 0470

Atso Muuronen
0500 450 735